

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

Munka-, és Tűzvédelmi oktatási tematika az Enying Város Polgármesteri Hivatalnak

Készítették:

Pallag Mihály munkavédelem
dr. Bertalan Péter foglalkozás üi.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Általános rész:

Általános munkavédelmi és elsősegélynyújtás oktatás

1. Általános ismeretek

1.1 A munkavállaló jogszabályban előírt munkavédelmi jogai és kötelességei

1.1.1 Munkavédelmi jogai:

Alkotmányos alapjog a biztonságos és egészséges munkafeltételekhez	A munkavégzés tárgyi feltételeihez: egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények
Biztonságos munkaeszközök alkalmazásához	Kollektív műszaki védelemhez
Egyéni védelemhez (egyéni védőeszköz, műszaki és szervezési intézkedések)	Munkavédelmi ismeretekhez, oktatáshoz, eseti tájékoztatáshoz (anyanyelvén)
Veszély helyzetben a menekülés lehetőségéhez	Veszélyeztető utasítás megtagadásához
Személyes adatok védelméhez	Munkáltatói munkavédelmi döntésekben való részvételhez, egyéni fellépéshez
Munkavédelmi képviselő megválasztásához	Nemdohányzók speciális védelméhez

1.1.2. Munkavédelmi kötelezettségek:

Biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban ellátni a feladatokat!	Munkáltatói utasításoknak, tájékoztatásnak megfelelően eljárni
Munkaeszközt, egyéni védőeszközt, munkahelyet rendeltetésszerűen használni!	Munkavédelmi előírásokot elsajátítani, alkalmazni
Előírt orvosi vizsgálaton részt venni	Munkáltatóval együttműködni (veszély elhárítása, jelzés, intézkedés)
Biztonsági berendezések önkényes kiiktatásától tartózkodni	A munkatársakra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyeztető magatartást nem tanúsítani, biztonságukat segíteni

1.2. A munkavégzésre vonatkozó általános magatartási szabályok:

A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelmi szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát.		Ha azonos helyen, egy időben kettő vagy több munkavállaló végez munkát, közülük egyet meg kell bízni, a munka irányításával, és ezt a többiek tudomására kell hozni.	
 A munkavállaló a munkavégzés ideje alatt nem állhat alkoholt, vagy egyéb olyan szer hatása alatt, amely a munkavégzés biztonságát veszélyezteti.		 A munkavállaló munkakezdés előtt köteles a munkaterületet, a munkaeszköz, védőeszköz, védőberendezés használható állapotát megvizsgálni.	
A munkavállaló az életét, a testi épségét, vagy az egészségét közvetlen veszélyeztető körülményeket köteles, képzettsége, ismeretel alapján megszüntetni vagy jelenteni, a vezetőnek. A veszély elhárításáig munkát nem végezhet.		Az elektromos berendezések kábeleit, hosszabítóit úgy kell vezetni, elhelyezni, hogy azok ne sérülhessenek meg, illetve ne jelentsenek botlásveszélyt.	
 A munkavállaló a munkahelyen csak olyan tevékenységet végezhet, amellyel megbízták, a vonatkozó utasítások előírnak, a tevékenységhez szükséges munkavédelmi ismereteket elsajátította.		 A munkavégzés során a munkaeszközöket, egyéni védőeszközöket, védőberendezéseket köteles rendeltetésszerűen, a kezelési és karbantartási utasításokban előírtak szerint használni, üzemeltetni, karbantartani.	
Hibás munkaeszközt használatba venni nem szabad. A munka közben meghibásodott munkaeszközt a használatból ki kell vonni.		A munkavállaló a munkavégzés során tartózkodjon minden olyan tevékenységtől, magatartástól, amely a munkatársai, vagy önmaga testi épségét veszélyezteti, figyelmét a munkáról elvonja.	
 A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.		 A munkavállaló köteles a munkáltató által, a jogszabályok alapján előírt orvosi vizsgálatokon részt venni. (Élelmiszer előadó és foglalkozó dolgozó, fizikális és járványügyi érdekből kiemelt alkalmassági vizsgálat)	
Köteles minden sérülést, balesetet a vezetőnek jelenteni, az elsősegélynyújtásban részt venni.		A munkavállaló köteles a munka jellegének megfelelő munkaruhát és lábbelit viselni	

2. Teendők baleset esetén

2.1 A munkabalesetek jelentése

A munkabalesetet szenvedett munkavállaló a balesetét köteles a közvetlen felettesének haladéktalanul bejelenteni. A sérült akadályoztatása esetén a bejelentést a balesetet észlelő személynek kell megtenni. Bejegyzés a baleseti naplóba

2.2 Elsősegélykérés, elsősegélynyújtás A sebkötözés szabályai

Lehetőleg mindig használjon eldobható kesztyűt, ha a tapaszton kívül más kötést helyez fel.	Mindig akkora kötöző anyagot használjon, ami teljesen befedi a sebet, és túljár a seb szélén.	A kötöző anyagot a szélénél fogja meg, ujjait tartsa távol a sebbel érintkező felülettől.
A kötést tegye közvetlenül a seb felszínére, ne oldalról csúsztassa rá.	Dobja el és cserélje ki a kötést, ha az elcsúszott a helyéről.	Ha csak egyetlen steril kötés van, akkor azonnal fedje a sebet, és a többi tiszta kötöző anyagot erre helyezze.
Ha a vér átítatta a kötést, akkor azt ne távolítsa el, hanem helyezzen rá újabb kötést.	A seb ellátása után dobja a kesztyűt, a használt kötést és a szennyezett eszközöket arra alkalmas zacskóba.	Mindig viseljen eldobható kesztyűt, amíg a műveleteket végzi.

Tapaszok használata (kis vágások és horzsolások ellátására használja)

- Tisztítsa, szárítsa meg a bőrt a seb körül. A tapaszt a ragasztószalagnál fogva tartsa meg úgy, hogy a kötést fedje.
- Húzza le a védőfóliát, hogy a kötés szabadddá váljon, de fóliát még ne távolítsa el. A kötés érintése nélkül tegye a sebre.
- Húzza le a védőfóliát, nyomja a bőre a ragasztószalagot.

Soha ne tekerje körbe a végtagot vagy az ujjat teljesen ragasztószalaggal, mert károsíthatja a keringést!

Gézkötések

		
Tartsa a gézkötést a szélénél, és helyezze közvetlenül a sebre	Tegyen vattaréteget a gézkötés tetejére.	Rögzítse a gézt és a vattát pótyával

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Sterilizálás

Bontsa fel a csomagolást, feszítse ki a kötöző párnát a két oldalán levő pólyadarabnál fogva. Helyezze a párnát közvetlenül a sébre

A pólya rövidebbik végét tekerje egyszer körbe a végtagon és a kötésen, hogy biztonságosan rögzítse a párnát.

Tekerje a pólya hosszabbik felét a végtagra, hogy teljesen bedfedje a párnát. Hagyja szabadon lógni a pólya végét.

A pólya rögzítéséhez kösse a két végét szoros csomóba. A csomó a párna fölé kerüljön, hogy határozott nyomást gyakoroljon a sébre.

2.3 Orvos vagy mentő értesítése

A bejelentő neve, telefonszáma, amelyről telefonál

A baleset helyszínének pontos meghatározása

A baleset fajtája és súlyozása

A sérültek száma, neme, becsült életkora, és minden adat, amit az állapotukról tud.

Tájékoztatás egyéb veszélyekről

2.4 Alapszintű újraélesztés

1. 	Szólj a beteghez és óvatosan rázd meg a vállát!	2. 	Ha nem reagál, kiabálj segítségért!	3. 	Biztosítsz szabad légutatl! (fej hátra – áll előre)	4. 	Normálisan veszi a levegőt?	5. 	Ha nem veszi a levegőt normálisan, hívj mentőt (104).
6. 	Az összekulcsolt kezeidet helyezd a mellkas közepére és végezz 30 mellkasnyomást!			7. 	30	Folytasd az újraélesztést a mentők megérkezéséig, vagy amíg a beteg magához nem tér. Egyéb esetben ne állj meg			

3. Veszélyt jelölő piktogramok

<ul style="list-style-type: none"> • Rostandobozás • Öngyújtó anyagok • Szerves peroxidok 	<ul style="list-style-type: none"> • Gyúlékony anyagok • Öngyújtó anyagok • Piroforos anyagok • Öntetődő anyagok • Gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok 	<ul style="list-style-type: none"> • Égést keltő (oxidáló) gázok • Szerves peroxidok 	<ul style="list-style-type: none"> • Fokozott • Légzőszervi irritáció • Reprodukciós toxicitás • Daganatot okozó • Irreverzibilis reprodukciós toxicitás 	<ul style="list-style-type: none"> • Akut toxicitás 	<ul style="list-style-type: none"> • Akut toxicitás • Bőrirritáció • Szemirritáció • Bőrérzékenység 	<ul style="list-style-type: none"> • Nyomás alatt levő gázok 	<ul style="list-style-type: none"> • Szemkárosodás • Bőrkárosodás • A németet korrodálhatja 	<ul style="list-style-type: none"> • Vízi toxicitás

5. Biztonsági szín és alakjel, tűzvédelmi jelzések

Tiltó jelek	Az alakja kör		Fekete piktogram fehér alapon, a szélén és harántsávjában vörös.
Figyelmeztető jelek	Az alakja háromszög		Fekete piktogram borostyán sárga alapon, fekete szegéllyel.
Rendelkező jelek	Az alakja kör.		Fehér piktogram kék alapon
Elsősegély v. menekülési jel	Az alakja téglalap vagy négyzet.		Fehér piktogram zöld alapon
Tűzvédelmi tájékoztató jel	Az alakja téglalap vagy négyzet.		Fehér piktogram vörös alapon.

6. Kézi anyagmozgatás fontosabb munkavédelmi előírásai

A kézi anyagmozgatás egyidős az emberi munkavégzéssel, a legkorszerűbb technika sem képes teljes mértékben pótolni és kiszorítani a pusztán emberi izomerőn alapuló munkavégzést.

Anyagmozgatás feladata: a tárgyak helyváltoztatása kézzel. Ide tartozik a fel- és lerakás, ill. be- és kirakás, átrakás, felhalmozás.	A munkálató munkaszervezési feladata: az orvosi alkalmassági vizsgálat, oktatás, EVE biztosítása az anyag tulajdonságainak megfelelően
A tevékenység művelet: teher megfogása, emelés, szállítás, letevés	
18 év feletti nők	20 kg (ketten 40 kg) (legfeljebb 60 m távolságra)
18 év feletti férfiak	50 kg max. 90 m-re sík terepen 50 kg max. 30 m-re 10 % emelkedő
Csoportos anyagmozgatás esetén irányítót kell kijelölni.	
Néhány anyagmozg. segédeszköz	
Védőeszköz	<p>Kézvédelem: mechanikai és vegyi sérülés elleni kesztyű</p> <p>Lábvédelem: lábsérülés elleni védőlábbeli</p> <p>Szemvédelem: védőszemüveg (mechanikai, vegyi)</p> <p>Testvédelem: védőruházat</p> <p>Légzésvédelem: maszkok, fél- és teljes álarcok</p>

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

TŰZVÉDELMI OKTATÁSI ANYAG

1. A TŰZ KELETKEZÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSA

A legtöbb esetben az emberi mulasztás, oda nem figyelés, valamint a tűzvédelmi előírások be nem tartása okoz tüzet. Tartsd be és tartsasd be a tűzvédelmi előírásokat. Csak a kijelölt helyen dohányozz, győződj meg arról, hogy eloltottad a cigarettádat, égő dohányzeműdet. Ne hagyj éghető hulladékot, szemetet éjszakára, sem pedig őrizetlen helyen, ahol az meggyújthatják. Ne tárolj semmilyen fajta gyúlékony anyagot üzemelő elektromos eszközön, melegítőn vagy radiátoron. Ne használj hibás, barkácsolt villamos vezetéket, készüléket, mert zárlatot és így tüzet okozhat. Mielőtt, távozol a helyiségből áramtalaníts minden használaton kívüli elektromos berendezést.

2. ALAPVETŐ TŰZOLTÁSI MÓDOK

Éghető anyag eltávolítása: Éghető anyag tűzhöz jutásának megakadályozása (pl. gázvezeték elzárása stb.). Éghető anyag tűz környezetéből való eltávolítása. Égő anyag eltávolítása a veszélyeztetett környezetből.

Égést tápláló oxigén elvonása: Oxigén kiszorítása (pl. elárasztás széndioxid oltógázzal stb.) Oxigén koncentráció csökkentése (felhígítás) (pl. lángterbe oltógázt (CO₂), oltóport juttatunk). Égő felület letakarása (pl. takaróval, homokkal, földdel stb.)

Az égő anyag hűtése: nagy párolgáshőjű anyaggal (pl. vízzel). Ezt csak áramtalanítás után végezzük.

3. A MUNKAHELYEN ELHELYEZETT HORDOZHATÓ TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉKEK

A készülék üzembe helyezésekor a felszabadított hajtóanyag nyomására az oltóanyagot irányíthatóan lövelli ki.

ABC Porral oltó készülék (6, 12 kg-os)

Alkalmask szilárd anyag, éghető folyadékok és gázok tüzeinek oltására, még feszültség alatt is. A porral oltó készülékkel min. 3 m távolságból végezzük az oltást úgy, hogy a porsugarba kerüljön az égés zónája.

Belenyomott gázos, ABC porral oltó készülék (A készülékbe N₂ gázt nyomnak bele 14 bar nyomásig.) A fogantyúk közé helyezett műanyag nyomókar támaszt, vagy biztosítószegyet kirántjuk. Ezután az egyik kézzel a lövőkét a tűz irányába tartva a működtető fej felső karját ütőkésség lenyomjuk és az oltópor a lövőkén át a tüzre áramlik. A szakaszos működtetés a kar lenyomásával és visszaengedésével érhető el.

4. TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉK MŰKÖDÉSE

5. TŰZVÉDELMI SZABÁLYSÉRTÉS

- ⇒ Aki a megelőző tűzvédelmi rendelkezéseket, a kötelező szabványokban foglalt előírásokat megszegi, vagy tüzesetet, vagy tűzveszélyt észlel és ezt a hatóságnak – mihelyt teheti – nem jelenti,
- ⇒ vagy a tűzjelzésre távbeszélőjét nem bocsátja rendelkezésre,
- ⇒ vagy szándékosan megtevesztő jelzést ad, vagy nem tesz eleget a hatóság azon felhívásának, hogy a tűz oltásában személyesen közreműködjön, vagy járművét
- ⇒ vagy a tűz oltására alkalmas eszközt a tűz oltásához nem bocsátja rendelkezésre,
- ⇒ vagy a tűzoltás vezetőjének intézkedését nem hajtja végre,
- ⇒ vagy a szükséges felvilágosítást nem adja meg, hatvanezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

6. TŰZJELZÉS

A tűzjelzésnek tartalmaznia kell: - a tüzeset pontos címét, helyét, - emberélet van –e veszélyben, milyen sérülések történtek, - milyen anyagok égnek, milyen terjedelemben, milyen területet veszélyeztet a tűz továbbterjedése, - a tűzjelző nevét és a jelzésre használt távbeszélő számát. Mindenkinek ismernie kell a tűzoltóság hívószámát, amely Budapesten (105 vagy az általános segélyhívó 112).

7. DOHÁNYZÁS

- ⇒ Égő dohányzeműt, gyufát tilos olyan helyre tenni, illetve ott eldobni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.
- ⇒ Dohányozni nem szabad az „A” – „C” osztályba tartozó területen, továbbá ott, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat. A dohányzás tiltása táblával, illetve piktogrammal van jelölve.
- ⇒ Ott ahol dohányozni lehet csak nem éghető hamutartókat használjunk és a dohányzás után győződjünk meg a csikk teljes eloltásáról.

8. A MUNKAVÁLLALÓK TŰZVÉDELMI KÖTELESSÉGE

- ⇒ A tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, Tűzvédelmi Szabályzat előírásainak megfelelő munka, tevékenység végzése.
- ⇒ Minden berendezést, készüléket a kezelési utasításnak megfelelően szabad csak használni, üzemeltetni.
- ⇒ A kijáratokhoz vezető közlekedési utak szabadon tartása, az eltorlaszolás, a leszűkítés megakadályozása.
- ⇒ Munkaterületén lévő tűzoltó felszerelések, készülékek és eszközök használatának és kezelésének megismerése. Azokat eltorlaszolni még ideiglenesen sem szabad.
- ⇒ Tűz esetén részt venni a veszélyeztetett területen tartózkodó személyek kimenekítésében, a rendelkezésre álló tűzoltó eszközökkel a tűz oltását elkezdeni, a tűz továbbterjedését megakadályozni és segíteni az anyagi javak mentésében.
- ⇒ Záráskor, munka befejezésekor a területet utolsóként elhagyó munkavállaló(k)nak, személy(ek)nek meg kell győződni arról, hogy nincs-e olyan körülmény, amely utólag tüzet okozhatna.
- ⇒ Ha van, akkor ezt haladéktalanul meg kell szüntetni.

NEM FOGLALKOZTATHATÓ OLYAN MUNKAVÁLLALÓ, AKI:

A tűzvédelmi előírásokat nem ismeri, vagy azokat nem tartja be, a tűzoltó készülékek, felszerelések használatát, kezelését nem ismeri

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

Minden munkakörre érvényes általános szabályok

Munkavédelem:

A biztonságos munkavégzésre alkalmas állapot feltételei:

- egészségesen, kipihenten, alkohol-gyógyszer, és kábítószer mentesen,
- érvényes és megfelelő eredményű orvosi vizsgálatral rendelkezve
 - előzetes alkalmassági,
 - időszakos alkalmassági,
 - soron kívüli alkalmassági- kérheti a dolgozó is!
- szabályos munkaruházat és biztonságos lábbeli, szükség esetén egyéni védőeszköz viselésével,
- általános magatartási szabályok ismeretével és megtartásával.

Néhány könnyen megelőzhető mindennapos veszélyforrás:

- A sietség, rohanás mindig veszélyes, különösen sarkoknál, fordulónál.
- Ajtó hirtelen nyitása, a kifelé nyíló ajtón sohasem rohanunk át, felénk nyíló ajtót mindig óvatosan, lazán előre tartott kézzel közelítünk meg.
- Fiókot, szekrényajtót csak addig hagyjuk nyitva, ameddig rakodunk benne.
- Széken ülve hintázni mindig veszélyes.
- Lépcsőn mindig nagy körültekintéssel, másokra figyelemmel, a lépcsőfokokat egyesével véve közlekedjünk.
- Polcra, állványra rakodáskor soha ne álljunk azokra, mindig használjunk biztonságos fellépőt, vagy létrát.
- Polcra, szekrény tetőre helyezett tárgyak lesodrása, leesése súlyos sérülésekhez vezethet.
- A szabálytalanul össze- vissza felhalmozott dobozok, tárgyak balesetveszélyesek.
- Nedvesnek számító helyiségekben és frissen felmosott helyeken számítani kell az elcsúszásveszélyre!
- A közlekedési útvonalakon, járófelületen átvezetett kábelek komoly botlásveszélyt jelentenek.
- Villamos csatlakozót soha ne a kábelénél fogva, hanem a csatlakozónál fogva húzzunk ki!
- Villamossággal működő készülék használata előtt mindig győződjünk meg annak épségéről.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

Fontos, ne feledjük:

- Az általunk észlelt legkisebb hibát, rendellenességet is azonnal jelezzük, hogy megszüntethető legyen, mielőtt az még bajt okozna.
- A saját érdekünkben a legkisebb sérülést vagy rosszulletet is jelenteni kell!
- Az olyan rendkívüli eseményeket is jelenteni kell, amelyek nem okoztak személyi sérülést, de okozhattak volna.
- Munkából menet, illetve munkába jövet balesetet, sérülést is azonnal jelenteni kell!
- A mi érdekünk is, hogy a környezetünkben, a munkahelyen rendet, és tisztaságot tartsunk, ezzel is csökkentve a rendkívüli események előfordulási lehetőségét.

Balesetek esetén:

- Munkahelyen illetve munkába jövet, menet történt balesetről baleseti jegyzőkönyv készül, abból a sérültnek is kell kapnia egy példányt.
- Otthon történt balesetről a sérültnek kell nyilatkozatot kiállítania, az Egészségpénztár felé.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

Munkahellyel kapcsolatos követelmények, szabályok

- A munkáltató **felelőssége** kiterjed arra, hogy

a) a munkahelynek minősülő épületek, építmények a használatuk jellegének megfelelő szerkezetűek és szilárdságúak legyenek (szerkezeti biztonság);

b) olyan villamos berendezéseket alkalmazzon, amelyek nem okoznak tűz- vagy robbanásveszélyt;

c) a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védve legyenek a közvetlen vagy közvetett érintés okozta villamos baleseti veszélyekkel szemben;

d) olyan anyagokat és a védőberendezéseket alkalmazzanak a munkahelyen, amelyek összhangban vannak a villamos feszültséggel, a munkavégzés körülményeivel és a villamos berendezéseket használó munkavállalók szakképzettségével.

- A munkáltató azt is biztosítani kell, hogy a munkahelyeket, a munkaeszközöket, a felszereléseket és a higiéniás követelményeknek megfelelően **rendszeresen takarítsák és tisztítsák**. Ennek keretében intézkednie kell

a) a rovarok és **rágcsálók** szükség szerinti **irtásáról**;

b) a **zárt téri munkahelyek** rendszeres, a használatnak megfelelő gyakoriságban történő takarításáról, illetve azon munkahelyeken, ahol a munkavállaló **veszélyes anyaggal**, készítménnyel kerülhet érintkezésbe, műszakonként legalább egyszeri takarításról. Azokon a munkahelyeken, ahol a veszélyes anyagok, készítmények pora szennyezheti a munkakörnyezetet és ezzel a munkavállaló érintkezésbe kerülhet, a takarítást oly módon kell elvégezni, hogy e művelet ne legyen újabb veszély forrása.

- A munkáltató arról is köteles gondoskodni, hogy

a) a munkahelyet, a munkaeszközöket, felszereléseket rendszeresen és folyamatosan **karbantartsák**, a munkavállalók biztonságára vagy egészségére veszélyt jelenthető hibákat lehető legrövidebb időn belüli elhárítsák;

b) a veszélyek elhárítására, illetve jelzésére szolgáló biztonsági berendezéseket, eszközöket rendszeres karbantartsák és **működésüket ellenőrizzék**;

c) a **mentés**, illetve a menekülés céljára szolgáló eszközöket könnyen hozzáférhető helyen és üzemképes állapotban tárolják;

d) a munkavállalók, illetve munkavédelmi képviselőik előzetesen megkapják a szükséges **tájékoztatást** a munkahelyre vonatkozó valamennyi tervezett munkavédelmi intézkedésről;

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

e) a munkavállalókkal, illetve a munkavédelmi érdekképviseletekkel a munkavállalók egészségére és biztonságára kiható döntések előkészítése során tanácskozzanak;

f) az „Emberben bizonyítottan **rákkeltő** vegyi anyagok” (ún. 1. kategóriás anyagok), „Emberben valószínűleg rákkeltő vegyi anyagok” (ún. 2A kategóriás anyagok), továbbá olyan készítmények, amelyek előbbieik szerinti anyagtartalma nagyobb, mint 1%, technológiai célra csak akkor kerüljenek kiválasztásra, ha más, kevésbé veszélyes anyagokkal nem helyettesíthetők.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Veszélyes anyagokkal végzett tevékenység:

A vegyi termékek címkézése megváltozott. Ismerkedjen meg a veszélyes vegyi anyagokat jelző piktogramokkal, és előzze meg a munkahelyi sérüléseket és betegségeket!

A mindennapi munka során rendszeresen használunk vegyi anyagokat – nem csak a gyártásban, hanem tisztítószerrel, festékek stb. formájában például építkezéseken és az irodákban is. Az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról szóló 2009-es európai uniós rendelet (CLP) új figyelmeztető piktogramokat vezetett be. A rombusz alakú piktogramok az adott veszélyes anyag vagy keverék használatához kapcsolódó veszélyeket hivatottak bemutatni. A címkéken a piktogramok mellett figyelmeztetések és a szükséges óvintézkedések, valamint a termékekre és a gyártókra vonatkozó információk találhatóak.

A mindennapi munka során rendszeresen használunk vegyi anyagokat-nem csak a gyártásban, hanem tisztítószerrel, festékek stb. formájában például építkezéseken és az irodákban is. Az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról szóló 2009-es európai uniós rendelet (CLP) új figyelmeztető piktogramokat vezetett be. A rombusz alakú piktogramok az adott veszélyes anyag vagy keverék használatához kapcsolódó veszélyeket hivatottak bemutatni. A címkéken a piktogramok mellett figyelmeztetések és a szükséges óvintézkedések, valamint a termékekre és a gyártókra vonatkozó információk találhatóak.

II.1. A veszélypiktogramról általában

A veszélyt jelző piktogram egy konkrét veszély képi megjelenítése. Ennek megfelelően anyaga vagy keveréke osztályozása meghatározza azokat a veszélyt jelző piktogramokat, amelyeket fel kell tüntetni címkéjén, ahogy azt a CLP I. mellékletének 2. (fizikai veszélyek), 3. (egészségi veszélyek), 4. (környezeti veszélyek) részei meghatározzák (a CLP 19. cikke).

II.2. Veszélypiktogram alkalmazása a CLP osztályozáskor

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1272/2008/EK RENDELETE (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról 19.cikke alapján a CLP osztályozásban az alábbi veszélypiktogramokat kell használni.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Ha ezt a piktogramot látja egy vegyi anyagon, akkor az:

- ◆ **Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz;**
hő hatására robbanhat
- ◆ **Mélyhűtött gázt tartalmaz;**
fagyást vagy sérülést okozhat
- ◆ **Oldott gázt tartalmaz**

Az alapesetben biztonságosnak tekinthető gázok is veszélyessé válnak, ha nyomás alá kerülnek.

Ezzel a piktogrammal **robbanóanyagokat, önreaktív anyagokat és olyan szerves peroxidokat** jelölnék meg, amelyek **hevítésre robbanhatnak.**

Érdemes megjegyezni, hogy mit jelöl a következő két hasonló piktogram. Ez az első a **tűzveszélyes gázokra, aeroszolokra, folyadékokra és szilárd anyagokra** figyelmeztet:

- ◆ **Önmelegedő anyagok és keverékek**
- ◆ **Piroforos folyadékok és szilárd anyagok,** amelyek levegővel érintkezve meggyulladhatnak
- ◆ **Vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok és keverékek**
- ◆ **Önreaktív anyagok és szerves peroxidok,** amelyek hevítés hatására tüzet okozhatnak

Ezt a piktogramot olyan **oxidáló gázokon, szilárd anyagokon és folyadékokon** láthatja, amelyek **tüzet vagy robbanást okozhatnak, vagy fokozhatják a tűz intenzitását.**

Ezt a piktogramot olyan anyagokon és keverékeken helyezik el, amelyek egy vagy több alábbi tulajdonsággal rendelkeznek:

- ◆ **Karcinogén**
- ◆ **Hatással van a termékenységre és a születendő gyermekekre**
- ◆ **Mutációt okoz**
- ◆ **Légzőszervi szenzibilizáló, amelynek belégzése allergiát, asztmát vagy légzési nehézséget okozhat**
- ◆ **Egyes szervekre nézve mérgező**
- ◆ **Aspirációs veszély, lenyelve vagy a légutakba jutva halálos vagy ártalmas lehet**

Ennél a címkénél vegye figyelembe, hogy **akut toxicitású** vegyi anyaggal dolgozik, amely **belégzés vagy lenyelés esetén akár halálos is lehet.**

Ha olyan vegyi anyagot használ, amin ez a címke látható, jó, ha tudja, hogy az **maró hatású és súlyos égési sérülést a, szemkárosodást okoz, továbbá fémre korrozív hatású.**

Ez a piktogram olyan anyagokon és keverékeken látható, amelyek az alábbi tulajdonságok legalább egyikével rendelkeznek:

- ◆ **Akut toxicitású (ártalmas)**
- ◆ **Bőrszenzibilizációt, bőr- és szemirritációt okoz**
- ◆ **Légúti irritáló hatású**
- ◆ **Narkotikus hatású, álmoságot vagy szédülést okoz**
- ◆ **Az ózonrétegre veszélyes**

Ez a piktogram arra figyelmeztet, hogy egy adott anyag **veszélyes a környezetre és vízi toxicitást okoz.**

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Talajszinttől eltérő szinten végzett munkavégzés-létra használat

Az intézmény tevékenységében, illetve működési területén belül előfordul létrával történő munkavégzés, mely jellemzően takarítói, karbantartói munkakörben, illetve ezen munkakörökhöz tartozó tevékenységek végzése során. Ilyen tevékenységek lehetnek:

- beépített eszközök, gépek, bútorok felső felületének tisztítása,
- függönyök, függöny karnizok le, és felszerelése, javítása,
- mennyezeti világítás javítása, stb.

A létra helyett használható biztonságosan kialakított fellépő is.

Széket, asztalt, egyéb bútortárgyat, magasztó eszközt fellépőnek használni **TILOS!**

A kétágú létra használata során a munkavégzés nem minősül magasban végzett munkának, ugyanis fenti feladatok elvégzése során a talajszinttől nem kell oly mértékű magasságban dolgozni, hogy a magasban végzett munkavégzés speciális szabályait kelljen alkalmazni.. Amennyiben a munkavégzés a talajszinttől legalább 1 méter magasság felett kell, hogy történjen, úgy a magasban végzett munka szabályait kell alkalmazni. Ezt a munkavégzés megkezdése előtt megfelelő munkavédelmi szakemberrel egyeztetni szükséges.

A létra használata során az alábbi szabályok betartásával végezhető biztonságosan a feladat:

A kétágú létra használatára vonatkozóan:

A kétágú létra, csak szétcsúszásgátlóval rendelkező lehet.

Kétágú létrát tilos támasztólétrának használni!

Kétágú létrát az akaratlan elmozdulás ellen biztosítani kell! Kétágú létráról tilos átlépni másik, magasan lévő helyre!

A kétágú létra felső fokára csak akkor szabad állni, ha a biztos állás megvalósítható.

A mindkét oldalán feljárható létra felső fokára nem szabad ráállni.

Nem szabad a kétágú létra korlátjára egyik lábbal sem rálépni, és lovagló helyzetben dolgozni!

Kétágú létrával való munkavégzés személyi feltételei:

Csak az végezhet a létrán munkát, aki egészségileg erre alkalmas. Magas vérnyomásban szenvedő, epilepsziás dolgozó vagy tériszonyos személy a létrán, a magasban nem végezhet munkát. A 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. számú melléklete a „fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörök, tevékenységek” kategóriába sorolta.

A munkáltató kötelessége a tevékenységgel való megbízás előtt a dolgozót szakorvossal megvizsgáltatni. A későbbiekben, pedig kötelező az időszakos orvosi vizsgálata a dolgozónak.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Kiadás: 1 Dátum: 2023.07.11

A létrát a használat megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Sérült, deformálódott, hiányos létra nem használható.

- A balesetveszélyes létrát használni TILOS! a Munkahelyi vezetőnek intézkednie kell a használat megakadályozásáról ebben az esetben. A létrát, amennyiben javítható, megfelelő szakember bevonásával lehetséges, amennyiben nem javítható, úgy azt selejtezni kell.

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

Kézi anyagmozgatás

1 Melyek a feltételei a szállítási útvonal biztonságos kialakításának?

A szállítási útvonalba épületszerkezet, munkaeszköz stb. nem lóghat be. Egyirányú közlekedésnél, ha a szállítás kézzel történik, szélessége legalább 0,8 m legyen az út mentén egyirányú közlekedésnél és legalább 1,6 m legyen, ha az út mindkét oldalán gépet kezelnek; kétirányú közlekedésnél a legkisebb szélesség 1,3 m lehet, de 2,1 m szükséges akkor, ha az út mindkét oldalán kezelnek telepített gépet.

A szállítási útvonalon anyagot tárolni még ideiglenes jelleggel sem szabad. Az út határvonalait pl. sárga színnel felfestéssel jelölni kell. Az útburkolat teherbírása legyen összhangban a terheléssel, felülete legyen sík, botlásmentes, pormentes, csúszásgátló és a külső hatásoknak ellenálló anyagú. Ha az útvonalon szintkülönbség van, akkor a teher szállításához kellő teherbírású, legalább 0,9 m széles és legfeljebb 10 %-os lejtésű, csúszásgátló és botlásmentes felületű áthidalót kell alkalmazni. Ha az áthidaló fából készül, legyenek rajta keresztlécek, kb. 0,4 m-enként.

2. Melyek a kézi anyagmozgatás feltételei és fontosabb szabályai?

A nagy tömegű teher emelése, szállítása jelentős fizikai igénybevételt jelent, az egészség károsodás kockázata fokozott. Rendszeresen anyagmozgatási munkát végzőknél hát- és mozgásszervi megbetegedéssel kell számolni. Nagy tömegű terhek emelésekor, mozgatásakor gerincoszlop (ágyékcsigolyák) sérülhet, de számolni kell az izomhúzódással, izomszakadással is. Az anyagmozgatási munkát végző személynek egészségileg alkalmasnak kell lennie erre a munkára, a biztonságos munkavégzés módjára pedig ki kell oktatni. A fokozott egészségkárosodás valószínűsége miatt a rendszeresen kézi anyagmozgatási munkát végző személyeket 40 éves korig 3 évenként, 40-50 életév között két évente, 50 éves kor felett évente időszakos orvosi vizsgálatra kell küldeni, ha a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa gyakoribb felülvizsgálatot nem lát indokoltnak. A munkavégzés egészségi és biztonsági követelményeiről részletesen a 25/1998.(XII.27.) EüM rendelet rendelkezik.

A munkavégzés során a következő veszélyekkel kell számolni:

- a teher leejtése, kézből kicsúszása, aminek a következményei lábsérülések lehetnek,
- szállítás közben a kézben tartott teher személyeknek, tárgyakkal, gépekkel ütközik, emiatt kéz- és lábsérülések következhetnek be,
- az útfelület hibája, szennyezettsége vagy szintkülönbség miatt botlás, elcsúszás, elesés veszélye lehetséges, aminek következtében kéz, fej és lábsérülés adódhat.

A munkavégzésnél a következő alapszabályokat kell figyelembe venni:

- a teher felemelése előtt meg kell győződni arról, hogy stabilan fekszik-e, mekkora lehet a tömege, nincs-e valahol rögzítve, hol célszerű megfogni (a teher alakja nem feltétlenül szabályos), a felemelés közben kell-e számolni széteséssel,
- a súlyos terhet csak egyenes háttal, hajlított térdel és lassan kell felemelni (ld. a súlyemelőket),
- a terhet mindig egész marokkal kell fogni, nehogy kicsússzék a kézből,
- a terhet mindig szorosan a test mellett kell tartani, de ha lehet, a nagy tömegű terhet vállon kell vinni,
- csövet, rudat vállon, háton úgy kell szállítani, hogy annak elülső vége legalább 2 m-rel legyen a padlószint felett, de ne érjen szerkezeti elemhez, különösen villamos vezetékhez,

Munkavédelmi dokumentum	Oktatási tematika	Kiadás: 1
Enying Város Polgármesteri Hivatala Székhelye: 8130 Enying, Kossuth u. 26.		Dátum: 2023.07.11

- a teher lerakása előtt mindig ellenőrizni kell, hogy az nem fog-e felbillenni. Az ujj sérülést megelőzendő, szükséges lehet alátétekre helyezni a terhet.

3. Milyen tömegű terhek szállíthatók?

Felnőtt nő max. 20, felnőtt férfi max. 50 kg tömegű terhet vihet max. 50 m távolságra. A fiúkat 16, a lányokat 18 éves korukig rendszeres anyagmozgási munkával megbízni nem szabad, csak eseti munkával, fél munkaidő tartamban, ahol a darabárú tömege nem haladja meg a 15 kg-ot.

Ha a szállítási útvonal emelkedik, a terhet csökkenteni kell, 1 %-os emelkedőnél 10 kg-ra, 2 %-osnál 5 kg-ra. A kézzel szállítás távolsága legfeljebb 90 m lehet felnőtt férfinál sík terepen, de 10 %-os emelkedésnél ez nem lehet több 30 m-nél. Hasonló megfontolásból 50 kg-os terhet lépcsőn csak 3 m magasságig megengedett szállítani, efelett a kézi szállítás nem megengedett.

Súlyos terhet több személy is vihet, ha biztonságosan meg tudják fogni, de a tehernormát itt is tartani kell. Viszont 200 kg-nál nagyobb tömegű terhet kézi erővel mozgatni már nem megengedett! Ha a terhet több személy szállítja, egyiküket mindig ki kell jelölni a munka irányítójának, az ő utasításait a többieknek be kell tartani. (részletesen ld. Közlekedési Balesetelhárító és Egészségvédő Óvrendszabály IV. fejezetben)

4. Milyen egyéni védőeszközöket kell használni kézi anyagmozgatás közben?

A szükséges egyéni védőeszközöket a munkafeladat, a teher és a munkakörnyezeti jellemzők alapján kell meghatározni a munkáltatónak, a kockázatok felmérése és értékelése alapján.

- a fej védelmére védősisakot, védőkamzsat kell biztosítani, ahol leeső tárgyakkal, illetve le/beesés veszélyével kell számolni,
- a felső végtagok védelmére alkalmas védőeszközök a vállvédő, csuklószorító, tenyérvédő, védőkesztyű. Ezek a védőeszközök a teher okozta sérülés illetve ártalmas hatás megelőzésére szolgálnak,
- az alsó végtagok védelmére (lábfej) az orrmerevítő, talpvédő betétes védő lábbeli (bakancs, szandál) megfelelő (a teher ráeshet a lábfejre, szállítás közben a láb beleütközhet szilárd felületbe).
- ha a környezeti tényezők indokolják (pl. meleg üzemben, hűtőházban, savas vagy lúgos munkakörnyezetben, szükség lehet az ártalomnak megfelelő más védőeszközök (pl. saválló védőruha) biztosítása is.

A munkáltató feladata – az egyéni védőeszközök biztosítása mellett az is, hogy a rendeltetésszerű használat oktatásáról, a védőképességét elvesztő védőeszközök cseréjéről, tisztításáról gondoskodják.